

קובץ

האור לחיים

שנה רביעית

מאמרים ושיחות

מרב ראש הישיבה

הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת יתרו תשפ"א

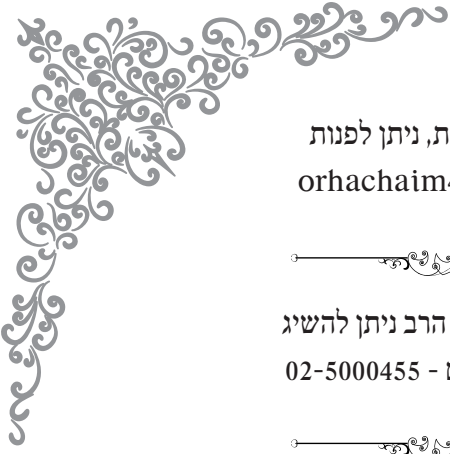
זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
18:30	17:54	17:02*	ת"א
18:26	17:51	16:59	חיפה
18:26	17:51	16:59	ב"ש
18:29	17:54	17:02	

* לונהגים 40 דק': 16:42

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת יתרו תשפ"א

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהרי"ך" - חומש שמות

- 1 לראות ולחוש
- פניני אור החיים הקדוש:
- 4 הזדמנות שאינה חוזרת
- פרשה למעשה:
- 9 'החרדים והחרדים' - הצימאון הולך ומתעצם
- 13 למה נמשלו דברי תורה למים
- 15 המגבעת שהפכה לשדה חיטה
- 17 עבודה עצמית - האדם השלם
- 21 לשמוע באמת - מהו רצון ה'
- מעלת המידות
- 25 יראת שמים במינון הנכון

לראות ולחוש

להישאר במקומו, במקום שאין מלחמות וסכנות?

אלא שאמר יתרו: אם כל העולם כולו שמע על הניסים שנעשו לישראל, ועם כל זאת בא עמלק להילחם בהם, הדבר מלמד אותי שלא מספיק לשמוע מרחוק.

צריך לבוא ולראות בעיניים את עם ישראל, צריך להתחבר אליהם ולהרגיש את ההרגשות שלהם, כדי לזכות לקבל מהם את המידות הנעלות שלהם. אלמלא כן, עלול

גם אני להידרדר למדרגה שפלה כעמלק, שבא להילחם איתם.

אדם ששומע ולא מגיע לראות ולטעום, לחקור משהו, בבחינת "ותחזינה עינינו", אלא נשאר במקומו - אדם

וְיִשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהְיוּ מִדְּבַר הַתָּנִין מִנְּשֵׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹקִים לְמִנְּשֵׂה וּלְיִשְׂרָאֵל (שמות יח, א).

ביאר רש"י: "וישמע יתרו - מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק".

לכאורה לא מובן, בשלמא מה שמע על קריעת ים סוף, על הניסים ונהפלאות שמחולל ה' לעמו ישראל, שמועה זו שכנעה אותו שכדאי לבוא ולהצטרף לעם הנבחר, ולזכות אף הוא לכאלה ניסים

ונפלאות גלויים, אבל השמועה על מלחמת עמלק, שבני ישראל נאלצו להילחם באויבים שבאו להשמידם, והיו בסכנה גדולה - מה יש בשמועה זו שמשכנע לבוא? וכי לא יותר טוב לו

"אדם ששומע ולא מגיע לראות ולטעום, אלא נשאר במקומו - אדם כזה עלול לבוא ולהילחם עם ישראל, למרות כל הניסים ששמע שנעשו להם!"

מתאמץ ללכת אל המדבר ולהתבשם מחברתם של ישראל - הוא עלול להיות בבחינת "כבולעו כך פולטו" - כפי שהוא שומע את הדבר כך הוא נפלט ממנו, נכנס מאוזן אחת, ויוצא מאוזן שניה.

אמר יתרו: אם ראיתי שהיתה מלחמת עמלק לאחר הניסים והנפלאות של קריעת ים סוף, אסור לי להישאר בבית, עלי ללכת בעצמי אל המדבר, להתחבר לעם ישראל.

גם כיום, יהודי אומר לעצמו: לשם מה עלי ללכת לדרשה של הרב, לשרך את רגלי בחום או בקור, ולנדד שנה מעיני, הלא יכול אני לשמוע בביתי הקלטה של אותה דרשה, ומהי, אפוא, התועלת שבאותה התאמצות להגיע בעצמי לדרשה?

אם לא יעשה השתדלות מרבית להגיע בעצמו לבית המדרש לשמוע את דרשת הרב, ולהיות בחברתם של תלמידי חכמים ורבנים - רובה הסיכויים שלא יחזיק מעמד, לא תהיה לדברי

כזה עלול לבוא ולהילחם עם ישראל, למרות כל הניסים ששמע שנעשו להם!

זה מה שראה יתרו. אומות שלמות מזדעזעות, ופתאום - "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם". היתכן?! אחרי שהוא שומע על הניסים הגלויים שה' יתברך מחולל לעמו ישראל, כלום אינו מפחד להילחם בהם?

לא! הוא לא פחד! ולמה. כיון שהוא לא בא לראות ולטעם את הטעם של עם ישראל, לחיות איתם - הוא נעשה כוח מנוגד להם ובא להילחם בישראל!

יתרו כל הזמן חשב לעצמו: מה הבעיה, לשמוע ולדעת מה שהקב"ה אומר לישראל, אני יכול גם כשאני יושב ספון בביתי. השמועות כבר יגיעו לאוזני. לשם מה, אפוא, עלי להתאמץ וללכת אליהם, אל המדבר השומם, לשרך רגלי בחול, תחת קרני השמש היוקדת בעוז?

אך כששמע יתרו על מלחמת עמלק, למד מכך יסוד נפלא: אם אדם לא מרכין מעט את ראשו, אם אינו

הרב השפעה עליו לאורך זמן. בסביבה של קדושה וטהרה - זה יתן
אבל אם הוא הולך ומתחמם לאורן לו את העוז להישאר באותה מדרגה
של חכמים, לאורה של התורה, חי ולא לרדת ממנה.

בשורה טובה לחתנים!

שטר כתובה

מה'דור רב!

בימים אלו יצא לאור בס"ד שטר כתובה מהודד
שע"י מוסדות "אור החיים"

למעוניינים לרכוש ופרטים נוספים:

02-5000455

הזדמנות שאינה חוזרת

שחיים כאן לעולמי עד.

טבעו של אדם שהוא מתאזרח בעולם. הוא מרגיש שהוא נעשה תושב של קבע, ותמיד ישאר כאן. משה רבנו לא רצה בשום פנים לקבל אזרחות בעולם הזה... הוא ביקש להישאר כל הזמן בגדר של גר ותושב שאינו קבוע.

בשם "גרשום" הוא קבע בנפשו והזכיר לעצמו מדי יום ביומו, כי שהותו בעולם הזה, עד אשר ישוב למקורו בצרור החיים, אינה אלא בבחינת גרות בארץ זרה, ורק כאשר תשוב הנשמה למקום שממנו נחצבה, אפשר יהיה לומר שהוא תושב.

כל זמן שאני בעולם הזה - 'גַּר אֲנִי בְּאֶרֶץ'.

הזמן כאן קצוב. העולם הזה אינו היעוד המרכזי של חיי האדם, כי אם רק אמצעי להביאו למטרה אשר עברה נברא. לפיכך, יש לחטוף מצוות ומעשים טובים ככל האפשר, שכן על ידם ניתן יהיה להגיע לתכלית.

וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֵתֵּן מִשֵּׁה אֶת צִפְרָה אִשְׁתׁ מִשֵּׁה אַחֵר שְׁלוּחִיהָ. וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גַּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיָּה (שמות יח, ב-ג).

כותב ה"אור החיים" הקדוש:

"ופירוש משמעות כי אמר גר וגו' פירשתיו בפרשת שמות".

שם (שם ב, כב) פירש וז"ל:

"ירצה על זה הדרך גר הייתי על דרך אומרו (תהלים קי"ט) גַּר אֲנִי בְּאֶרֶץ, כי הצדיקים אינם בעולם הזה אלא כגרים בלא שום ישוב, והוא אומרו גר הייתי מעודי ונוסף לי בארץ נוכריה לצד שהיה הו"ץ מאחיו ובית אביו"

משה קרא לבנו הראשון בשם גרשום, על שם הגרות שהוא נאלץ לעבור כדי להצטרף לכלל ישראל.

אולם היה בשם זה עניין נוסף שאותו ביקש משה רבנו לקבע בו ובבנו - "גר הייתי בארץ נוכריה". אנו בסך הכל גרים פה בעולם, איננו תושבי קבע

אדם אינם נתקלים בהם בדרך כלל -
היו שם מסעדות שהגישו תפריט
שאינו בנמצא בכל העולם כולו, זמרים
שהופיעו בהופעות מיוחדות,
משחקים נדירים, חנויות שמכרו
תוצרת שאין כמותה, ועוד ועוד...

ביום המיועד החל המון העם נוהר אל
ארמון המלוכה. והנה עבר הקול כי
זמר פלוני, גדול הזמרים, מתחיל
לשיר שיר מיוחד שהולחן לכבוד היום
הגדול. עצרו ושמעו אותו. מיד לאחר
מכן עלו באפס ניהוחות מאכל
ומאפה. חשו ברעב המתגבר בהם.
מיהרו, אפוא, לקפוץ למסעדה
היוקרתית ביותר בעולם, כדי לאכול
דבר מה. אחר כך ראו משחק יפה...
בין לבין הציצו בשעונם, עדיין הזמן
לפניהם, עד השעה שבע בערב יש
עוד כמה שעות טובות.

והמלך עומד ומתבונן בהם מחלון
ארמונו. הוא רואה את ההמונים שבאו
במטרה לאסוף אוצרות, ולפתע
נעצרים בחוץ. חלקם מתעכבים
במסעדה, אחרים צופים במשחק

אנו צריכים לזכור את המטרה ולא
לתת להנאות ולפיתויים להסיט את
דעתנו מן הענין העיקרי שלשמו הגענו
הנה, העמידה בניסיון זהו הדבר
שהקב"ה מצפה מאיתנו.

משל למה הדבר דומה?

מלך אחד רצה לבחור לו משנה ועוזר.
אדם נבון ובר דעת, אשר פועל על פי
הוראות שכלו ולא נדחף על פי
תאוותיו ויצריו.

מה עשה?

הודיע לכל אנשי המדינה, כי היות וזה
עתה נכנס לתפקידו, מבקש הוא
להיטיב עם כל אנשי המדינה, ולשם
כך הוא פותח לפניהם את תיבת
אוצרותיו ומקציב להם שתים עשרה
שעות, משבע בבוקר עד שבע בערב.
בזמן הזה, יוכלו כל התושבים להיכנס
לאוצר המדינה וליטל משם כל מה
שירצו.

לפני בית האוצרות העמיד המלך
מגוון גדול של אמצעים מפתים, שבני

האוצרות. ההמונים התנערו והתפכחו בבת אחת. החלה ריצה בהולה לעבר השערים ההולכים ונסגרים לנגד עיניהם. הרי לא יעלה על הדעת שהם באמת החמיצו את הזדמנות חייהם!

אך כולם הפסידו - ההנאות והתאוות סימאו את עיניהם והשכיחו מהם את מטרתם. רק הפיקח יצא עם שקו המלא.

קרא לו המלך והודיעו: "אתה תהיה המשנה למלך!"

"מה מצא בי המלך?" - נבוך האיש -
"אין בי לא דעת ולא תבונה".

"ראיתי שאינך מתפתה" - השיב לו המלך - "כל המעדנים וההנאות לא הצליחו להסיט אותך מן המטרה, וכיון שראיתי זאת יודע אני שראוי אתה לשמש כמשנה למלך. קח לך כל מה שלקחת, ועוד אוסיף לך שכר על עצם היכולת שלך לעמוד בניסיון הפיתוי".

הקב"ה שלח את הנשמה לעולם של ניסיון. הוא הכניס אותה לתוך גוף שנמשך להנאות מפה ומשם, והאדם

מרתק, אלו נעמדים להאזין לתזמורת או לזמר הגדול. הפיתויים עשו את שלהם - ההמונים שכחו מן האפשרות שנתן להם המלך, להיכנס לבית אוצרותיו...

רק אדם אחד, שהביא איתו שק על שכמו, נכנס פנימה לחדר האוצרות. הוא החל להעמיס אוצרות בתוך השק, וכשמילא אותו, מיהר לצאת ולחזור במהירות עם שק חדש וריק.

"היי, אתה" - קראו לעברו מכריו -
"הסתכל רגע, תראה איזה יופי!"

והלה מושך בכתפיו ועונה כשאינו מתבונן לעברם בכלל: "יותר מאוחר, יותר מאוחר..."

"אינך רעב?"

"לא כעת. עיזבו אותי".

"אינך מסוקרן?"

"לא עכשיו".

והמלך עומד ומתבונן בו, ובכל שאר ההמון.

בשעה שבע בערב נשמעה שריקה. שוטרים חסמו את דלת הכניסה לבית

הניסים שעשה הקב"ה לישראל, ובכל זאת יצא להילחם בהם! כך פועל כל אדם שנגרר אחר קנאה, תאוה וכבוד, שהן הנאות חולפות המסוגלות להוציא את האדם מן העולם.

הרמב"ם (בהקדמה לפרוש המשניות) אומר דבר נפלא - אדם שרחוק מן התורה והמצוות נקרא "עם הארץ". מהי משמעותו של כינוי זה?

עם הארץ, פרושו: מי שמתרחק רק לענייני הארץ ולא מתבונן על חיי העולם הבא.

הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל מביא את דברי חז"ל בכמה מקומות (ברכות ד

מרגיש - אני רעב, אני עייף, אני רוצה ליהנות... ושוכח את התורה, את המצוות, את המעשים הטובים ואת הדבקות בה'.

זה בדיוק הניסיון שנתן לו המלך - לבדוק אם יתפתה להנאות מצויות, או שיצליח לזכור את יעודו כאן.

אדם שאינו עומד בניסיון הזה, עינו מסתמאות. הוא נעשה כעיר שאינו מבחין אפילו בתמונה ברורה שמציגים לנגד עינו. על אף שהוא רואה ניסים גלויים שנעשים בעולם, הוא ממשיך לבוסס בהנאות הגשמיות ולשכוח מאין בא ולאן הוא עתיד ללכת.

כך נהג עמלק - הוא שמע וראה את כל

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים ח, ט)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט

אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים

בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למחצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455 לפרטים:

לו כשהוא שומע דבר תורה או חידוש בהלכה? אם יש לו את ההתלהבות הזו - הריהו בן העולם הבא. יש לו את ריח הדבקות של עולם הבא.

רבי חיים מביא דוגמא אופיינית לתקופתו: מוצאו של אדם אמריקני ניכר על פי אופן לבושו וההתנהגות שלו. כך נראה אמריקני, כך הוא מתנהג.

ע"ב, שבת קנ"ג ע"א) הדנים במי שהוא בן העולם הבא.

איך אפשר לדעת על אדם בעולם הזה אם הוא בן עולם הבא או לא? הלא רק בעולם האמת אמור להתברר הענין הזה!

אך לא - אומר רבי חיים - כבר כאן אפשר לראות אלו דברים מפעילים את האדם? כמה רצון והתלהבות יש

מבצע מיוחד
 לקשת רביס -
 החצבן הגדול מנשיק...

כל הסט* במחיר 350 ש"ח + 10 כרכים
 המלאי מוגבל
 נותרו סטים בודדים בלבד

מתנה המושלמת לפורים
 ניתן לבצע משלוח מרוכז לערו הארץ

המבצע
 עד גמר המלאי

לפרטים ודוזמנות: 02-5000455 | 0548-527791

הבא, למרות היותו בעולם הזה. אין צורך להמתין להיות בעולם הבא כדי להיות בן העולם הבא, כבר בעולם הזה אפשר לחוש את טעם העולם הבא ולהיות בני עולם הבא. כל זאת אם רק נזכור כי גרים אנחנו בארץ, ולא נשכח את יעודנו האמיתי.

כיוצא בכך, כשרואים הנהגה של אדם, אפשר לקבוע שהוא בן עולם הבא על פי דרך הנהגתו. רואים איך הוא רץ לתפילה, איך הוא לומד, איך הוא שוקד, כמה לא איכפת לו מענייני העולם הזה, כל הפרטים הללו מורים כי מוחו ומחשבתו נתונים בעולם

פרשה למעשה

'החרדים והחרדים' - הצימאון הולך ומתעצם

חיהם. בזכות בקשת האמת שלו זכה שלבסוף הכיר בתורת ישראל ועמד ואמר: גדול ה' מכל האלוקים!
 "וַיִּשְׁמַע יְתְרוֹ", איך שמע יתרו? - שאל אחד הדרשנים, והשיב בדרך צחות: דרך כלי התקשורת, הרדיו והטלוויזיה...

וַיִּשְׁמַע יְתְרוֹ כִּהֶן מִדָּוִן (שמות יח, א).
 יתרו ביקש אמת. בתחילה היה כומר לעבודה זרה, ולא השאיר אפילו עבודה זרה אחת שלא עבד אותה. כששמע על עם ישראל, הוא לא הסתפק רק בשמיעה מרחוק, אלא הגיע אליהם כדי ללמוד מקרוב על

החרדים רוצים את כל הכסף...
 בינתיים ממשיכים מליארדים
 להתחלק בין האוניברסיטאות,
 הקיבוצים, ופעילויות התרבות שלהם,
 ואין פוצה פה ומצפצף. הם לוקחים
 הכל, וממשיכים לצעוק: החרדים,
 החרדים, החרדים...

המציאות כיום היא, שאדם שלומד
 את מדעי יפן, מקבל לשנה מימון של
 מאה וחמישים עד מאתים אלף
 שקלים, ואילו בחור שלומד את מדעי
 התורה ומורשת ישראל, מקבל לשנה
 אפס תקציב... אבל בתקשורת הכל
 מתהפך.

כשיתרו שומע מהתקשורת שישראל
 הם שתלטנים ורודנים, הוא רוצה
 לבוא אליהם למדבר, ולראות את
 החיים שלהם מקרוב.

הרבה אנשים רחוקים מדרך ה'
 שמגיעים ורואים מקרוב את חייהם
 של החרדים ואת התנהגותם, מגלים
 פנים אחרות לגמרי לאותן משפחות
 מרובות ילדים, שהיו בעיניהם כל כך
 שנואות. הם מופתעים לגלות עד כמה

מה אמרו בתקשורת העולמית על
 העם היהודי?

הם אמרו: שימו לב מיהו העם היהודי
 הזה! מאתים ועשר שנים נתנו להם
 המצרים אכסניה לאכול ולשתות,
 ומה עשו להם היהודים בסוף? החריבו
 את כל מדינת מצרים, אחר כך לקחו
 מן המצרים את כל ממונם ועשו את
 מצרים כמצולה שאין לה דגה.

לא זו בלבד, אלא שאחר כך כשבאו
 פרעה וכל חילו וביקשו את הכסף
 בחזרה, לא הסכימו היהודים להחזיר
 להם והטביעו אותם בתוך הים...

עם רודן ושתלטן הוא העם היהודי!

התקשורת הוסיפה לדווח שעמלק באו
 להילחם בישראל כדי לעצור אותם,
 אבל ישראל נלחמו בהם, והצליחו
 לנצח אותם.

והוסיפה לאיים: הם רוצים להשתלט
 על כל העולם! ראו הזהרתם!...

בדיוק כמו ה"זמירות" שמשמיעה
 התקשורת בימינו על החרדים -
 החרדים משתלטים על המדינה,

עולם התורה והישיבות מדבר אחרת
לגמרי...

עורך דין גדול ומפורסם, אשר אחיו
חזר בתשובה ולומד בישיבתנו, סיפר
לי שאחיו ביקש ממנו ללמוד איתו
כמה שעות בשבוע.

"מאז שהתחלתי ללמוד גמרא" - אמר
לי - "אני אומר לכל עורכי הדין שאני
פוגש: לעולם החילוני יש מזל גדול
שבחורי ישיבה יושבים בישיבה ולא
יוצאים לשוק העבודה. אילו היו
יוצאים לעבוד, הם היו "מפוררים" את
כולם... אני יושב ולומד עם אחי
ומתפעל מן החוכמה הנפלאה שהם
מתעסקים איתה כל היום! אחי מראה
לי תוספות, רשב"א, שיטה מקובצת,
מהרש"א, מהר"ם שיף... איזו חוכמה
יש בדברים הללו!..."

כדי להגיע למסקנה הזו צריך פשוט
לבוא ולראות מקרוב.

כשיתרו מגיע ורואה את עם ישראל,
הוא מבין את הסילוף של התקשורת,
ומיד עומד ומכריז: "עתה ידעתי כי
גדול ה'".

הטעו אותם, ולפעמים מחליטים כי
גם הם רוצים להיות חלק מן המערכת
המופלאה הזו ונעשים כמותם.

זו אינה תופעה ששייכת לבודדים
בלבד. כיום בארץ יש מאות אלפי
בעלי תשובה בלי עין הרע, ובעולם יש
עוד רבים.

בצרפת יש בכל שכונה קהילה יהודית
שחזרה בתשובה! מדובר ביהודים
שלא שמרו שבת ואפילו לא כיפור,
והיום הם סוגרים את חנויותיהם
בשבתות ובמועדי ישראל! לא מזמן
הגיעו מצרפת כחמישים בעלי עסקים,
שסגרו את כל העסקים שלהם, ובאו
למשך שבוע ימים ללמוד תורה בארץ
ישראל. הם ישבו ולמדו ושמעו
הרצאות, ולא יצאו במשך כל אותו
הזמן מבית המדרש! הצימאון שלהם
לשמוע את דבר ה' ולהכיר מקרוב את
התורה והיהדות עצום.

בתקשורת מציגים את בחורי
הישיבות ככאלו שכל היום יושבים
ומחממים את הספסלים וקוראים
תהילים. מי שזוכה להכיר מקרוב את

יכול לצאת.

יתרו מתפעל במיוחד מהנהגת הקב"ה, שהיא מידה כנגד מידה: המצרים זרקו את בני היהודים לים, וכעת הביאם הקב"ה לטבוע בים סוף. במידה שאדם מודד בה מודדים לו.

הוא מקריב עולה וזבחים לאלוקים, וכל ישראל, כשבראשם משה ואהרן, באים לכבד את האדם הזה, שזכה להינצל מכל עבודה זרה שהיתה בעולם ומן הדרך שהלך בה, ולדבוק בה' ובעמו.

הוא שומע על כל הניסים שנעשו להם, "וַיַּחַד יִתְּרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' (יח, ט) - פלא פלאים שניצלתם ממצרים! לא היתה באותה תקופה שום אומה שיכולה היתה להצליח נגד מצרים, האימפריה הגדולה, החכמה והעשירה מכולם. על אחת כמה וכמה שעבדים לא היו יכולים לעשות זאת. מפורסם היה בכל העולם שעבד שנכנס למצרים - לעולם לא יצא משם, כנרמז במילה "מצרים", שבתחילתה מ' פתוחה ובסופה ס' סגורה, שהנכנס לשם אינו

באחד בחדר משמיעוין על השקלים (שקלים 6, 6)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למחצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455 לפרטים:

למה נמשלו דברי תורה למים

הכל באחת.

ישנם אנשים השואלים: "למה פרופסור פלוני, למה קצין פלוני, למה שר פלוני לא באים ללמוד תורה?".

על מה אתה מדבר? אתה חושב שזה כל כך קל פתאום להרכין את הראש ולהיחשב כאחד מבעלי התשובה הפשוטים, שרק עכשיו התחיל את דרכו?! הוא הרי בעל מעמד כל כך מכובד, אתה רוצה שהוא ירכין באחת את ראשו?!

רק לאחר קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, הגיע יתרו למסקנה הנכונה, וסיגל לעצמו את מידת הענווה הדרושה על מנת לצאת למדבר, ולשבת כתלמיד מן המניין בפני משה רבנו ולקבל את התורה ועול מלכות שמים.

כאשר יתרו ויתר על תפקידו ועל מעמדו, הוא הגיע באותו רגע למדרגה המרוממת ביותר שבה אדם יכול

וַיָּבֵא יִתְרוֹ חֵתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל מֹשֶׁה אֶל הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר הוּא חֵתֵן שֵׁם הַר הָאֱלֹקִים (שמות יח, ה).

במשך ארבעים שנה שהה משה רבנו במחיצתו של יתרו כהן מדין. בוודאי הושפע יתרו מתכונותיו וממידותיו היקרות והנעלות של רעייתו מהימנא, רבן של ישראל.

כיון שכך, לכאורה היה צריך יתרו לצאת למדבר מיד בצאת עם ישראל ממצרים, אך הוא לא מיהר לעשות זאת, אלא ישב במשך זמן, התמהמה, חקר והתפלסף על כל דבר ודבר בלי להגיע למסקנה ברורה.

הסיבה לכך היא, שכדי לקבל את התורה אדם צריך לסגל לעצמו את מידת הענווה. אולם יתרו, שהיה כהן מדיין, איש נכבד בעמיו ובעל מעמד, התקשה בתחילה להרכין את ראשו כאחד האדם. במשך שמונים שנה הוא היה איש חשוב ובעל משרה רמה, ולכן לא היה מסוגל לוותר על

עצמו את מרותם של חכמי ישראל. וכן אמרו חז"ל (תענית ז ע"א): "אמר רבי חנינא בר אידי, למה נמשלו דברי תורה? למים, דכתיב 'הוי כל צמא לכו למים', לומר לך מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקימין אלא במי שדעתו שפלה. ואמר רבי אושעיא, למה נמשלו דברי תורה לשלושה משקין הללו, במים וביין ובחלב? ... לומר לך, מה שלושה משקין הללו אין מתקימין אלא בפחות שבכלים, אף דברי תורה אין מתקימין אלא במי שדעתו שפלה."

חז"ל אמרו (מסכת דרך ארץ ו, א): "הוי רך כקנה, שהרוח נושבת בו לכל צד שתרצה, שאין התורה מתקימת אלא במי שרוחו נמוכה עליו".

על כן, דווקא בפרשת נתנית התורה, הוזכר מעשהו המרומם של יתרו, להורות לנו וללמדנו כי הרוצה לקנות תורה, עליו להשפיל את עצמו עליה!

להיות. לכן הוא זכה לכך שפרשה שלמה בתורה נקראה על שמו, כפי שאמרו חז"ל (מדרש אגדה פרשת בהעלותך י, כט): "ולמה נקרא שמו יתרו, שהותיר פרשה אחת בתורה".

פרשה שלמה בתורה עוסקת בהרחבה ביציאתו של יתרו למדבר, כאשר מנגד ישנם הרבה עניינים חשובים וחמורים שהתורה מקדישה להם שניים או שלושה פסוקים ותו לא. זאת מפני שיתרו נקט בצעד קשה וחרף, זנח את כהונת מדיין, וכנגד טבעו והרגליו הרכין את ראשו וקיבל על עצמו להיות כאחד מהפשוטים שבעם ישראל ולקבל תורה ממשה רבנו.

משום כך הוזכר מעשהו הנשגב של יתרו דווקא בפרשה זו העוסקת במעמד הר סיני ובקבלת התורה, ללמדנו כי קבלת התורה כרוכה בענווה ובשפלות רוח. ואי אפשר לו לאדם לקנות את התורה הקדושה, אלא אם כן הוא מרכין את ראשו ומקבל על

המגבעת שהפכה לשדה חיטה

להרבות במצוות ובמעשים טובים גם כשאינם חיוב גמור, אלא לפנים משורת הדין.

על מנת שנוכל להתחזק בהנהגה של עשייה לפנים משורת הדין, נתבונן במעשיהם של צדיקים ונלמד את הדרך אשר נלך בה.

לפני שנים חי חסיד ירא שמים, רבי ישעיה זכוויצר שמו, תלמיד הגר"א, שהיה מכנים אורחים גדול והשקיע במצוה זו את כל רכושו.

פעם, לאחר שבת עמוסה באורחים, נשכחה בביתו מגבעת של שבת, ולא ידעו בני הבית למי להשיב את האבדה.

בדק רבי ישעיה, ומצא כי שוויה של המגבעת הוא עשרה זהובים, סכום גדול. הלך ומכר את הכובע, ובכסף זה שכר קרקע, ובכל שנה היה זורע חיטה ואת היבול היה מוכר, ושומר את הכסף בקופה מיוחדת. כעבור עשר שנים הגיע בעל המגבעת לאותה העיר

והודיע להם את הדרך: ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו (שמות יח, כ).

דורשת הגמרא (בבא מציעא לע"ב): "אשר יעשו - זו לפנים משורת הדין".

החובה לעשות לפנים משורת הדין היא עניין עמוק. זה אינו הידור בעלמא, אלא ישנה מצוה לנהוג לפנים משורת הדין. לכן, אין זה נכון לומר: "אם הדבר אינו מעיקר הדין, אני פטור".

כדי לבנות יחסים טובים עם הסובבים אותנו, מלמדת אותנו התורה לעשות מעבר למחויבות שלנו ולהיטיב עם הזולת גם במה שלא נדרש על פי הדין.

במיוחד חשוב הדבר בימינו, דור עיקבתא דמשיחא, שבו מצפים אנו ומתפללים שהקב"ה ברחמיו יזכנו לקבל פני משיח, גם אם חלילה איננו ראויים לכך. כשם שאנו מייחלים שהקב"ה יעשה עמנו לפנים משורת הדין ונזכה להיגאל, כך עלינו להשתדל

המגבעת."

"ממש כמעשהו של רבי חנינא בן דוסא שמצא תרנגולים, שמר עליהם ועל אפרוחיהם, ולבסוף מכרם, והשיב לבעליהם סכום שהיה פי כמה וכמה משוויים" (תענית כה, א), הפטיר האורח והודה למארחו הצדיק.

אכן היה זה מעשה שאינו מחויב בו מן הדין, אך כמה אהוב ורצוי מעשה כזה לפני המקום ברוך הוא!

ונכנס כמובן לביתו של ר' ישעיה. הוא זכר את המגבעת שהשאיר שם וברר בזהירות אם היא עדיין קיימת.

אמר לו רבי ישעיה: "אכן, מגבעתך נשכחה כאן. אמור לי, מה היה מחירה?".

"עשרה זהובים", אמר לו.

מסר רבי ישעיה בידו מאתים רובלים, פי כמה וכמה ממחיר האבדה... "הא לך", אמר, "אלו הרווחים שהניבה

מבצע מיוחד
 לבקשת רבים -
 החבצ'ה הצדו' מנסיק...

כל הסט* במחיר 350 ש"ח * 10 כרכים
 המלאי מוגבל
 נותרו **סטרים בודדים** בלבד

מתנה המושלמת לפורים
 ניתן לבצע משלוח פרוכז לערי הארץ

המבצע
 עד גמר המלאי

0548-527791 | 02-5000455
 לפרטים ודוזמנות:

במעשי האבות. לא יתכן שנדמה להם, אלא שתהיה לנו נגיעה במעשיהם. הוא דימה זאת לאדם הנועץ מזלגו בנתח בשר מתובל וחם, שגם אם יוציא את המזלג, ולא ישאירו נעוץ בפנים, כבר נתפס בו ריח התבשיל.

לשאוף 'מתי יגעו מעשי במעשי אבותי', הכוונה שיהיה לנו קצת "ריח" של מעשי האבות - גמילות חסדים, עבודה שבלב, שקידת התורה, עזרה לזולת, ועשית רצון ה' בכל תנאי.

אמרו חז"ל (תנא דבי אליהו פרשה כג) שחייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב.

מה הכוונה "מתי יגיעו"? וכי אדם יכול להגיע להיות אברהם אבינו, האדם הגדול שבענקים!?

שמעתי פעם ממורי ורבי הגאון הרב רובמן זצ"ל שבאר ואמר כך: "מתי יגיעו" - מתי יגעו המעשים שלי בדרכיהם של האבות הקדושים. השאיפה שלנו צריכה להיות רק לגעת

עבודה עצמית - האדם השלם

לעבוד את ה' ולהקריב קורבנות, אל להם לסמוך על חשיבותם ולעלות להר סיני, אלא יש להם להתקדש בטהרה, ולעמוד בענווה על מקומם.

בשירת הים נאמר: "זֶה אֲ-לֵי וְאֲנִהוּ אֱלֹהֵי אֲבֵי וְאֲרַמְּנֶהוּ" (לעיל טו, ב). בדרך צחות יש לבאר על פסוק זה פרוש נפלא מאוד, כי עיקר עבודת האדם

וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגְשִׁים אֶל ה' יִתְקַדְּשׁוּ פֶּן יִפְרֹץ בָּהֶם ה' (שמות יט, כב).

פרש רש"י: "וגם הכהנים הניגשים אל ה' להקריב קורבנות, אף הם אל יסמכו על חשיבותם לעלות. 'יתקדשו' - יהיו מזומנים להתייצב על עומדם".

כלומר, גם הכהנים אשר נבחרו לגשת

למצב של "מורה באצבע", כאשר הכל ברור לאדם המרגיש שבחסד ה' הגיע למעלתו, לאחר שעמל והתיגע. ובעמל הזה הוא יכול להתנאות, וכך הוא ממשיך כל חייו ומחפש כיצד לנאות את כל מעשיו, והיאך יקיים את מצוות הבורא באופן המוכר ביותר. על ידי כן עולים לימודו ותפילתו למעמד מרומם ונשגב.

אולם אם האדם אינו עמל בעבודת ה', אלא תולה הכל בבחינת "אלוקי אבי", כשהוא סבור כי הכל בא לו בירושה מאבותיו, ממילא הוא בא לידי גאוה המונעת ממנו להתקדש, להיטהר ולהתעלות. על זה אמר שלמה המלך: "גֵּאוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ וְיִשְׁפַּל רִיחַ יִתְמַן: כְּבוֹד" (משלי כט, כג), כלומר, על ידי הגאוה האדם מגיע לבסוף לשפלות, ואילו על ידי הענווה והשפלות האדם זוכה לכבוד ולרוממות.

ה' יתברך ברא את הנשמה, חצובה מתחת כסא כבודו יתברך, ושלח אותה לעולם הזה בשביל לזכות לכמה

בעולם הזה היא לזכות לדבוק בה', כאשר הוא, בכוחותיו, עובד עבודה עצמית, ומבקש למצוא דרך בעבודת הבורא, בעבודת המידות ובעבודת המצוות, בבחינת "זה א-לי ואנוהו - התנאה לפניו במצוות" (שבת קלג ע"ב), כלומר שאתה בעצמך תתנאה, והעבודה תעשה על ידך.

כאשר האדם עובד ומתייגע בעמל גדול, הוא שם אל ליבו כי כל מצוותיו וקנייניו הרוחניים באו לו בטורח ומאמץ גדול, וממילא אין הוא יכול לבוא לידי גאוה כלל. אך אם האדם עובד את ה' בבחינת "אלוקי אבי", וחש כי קיבל את כל קנייניו הרוחניים בירושה מאביו, ממשפחתו ומייחוסו הרם, הוא עלול להגיע לידי "וארוממנהו" ולהתרומם ולהתגאות על פני זולתו.

רק אדם שהעבודה שלו היא עבודה עצמית, יכול להיות שלם לפני ה' יתברך, כיון שכל הזמן הוא מרגיש כי הוא חסר. וזו היא הבחינה של "זה א-לי ואנוהו", כלומר לחקור ולהגיע

שואלים את האדם מה הוא, עליו להשיב מה הוא פעל בעצמו, ואיזו מהות הוא בכוחותיו יצר ועבד. אומנם גם הכוח שיש באדם ליצור ולפעול, נובע מה' יתברך, אבל אחרי הכל, הקב"ה העניק לנו את האפשרות לקיים מצוות בעולם השפל, ולכנות בכך את עצמנו. כאשר אדם קונה קניינים בתורה, ומסגל לעצמו מידות טובות וראויות, הוא מממש את מטרת בריאתו, ואת תכליתה, יצירתה של הבריאה כולה!

פרורים של רוחניות וקדושה. כל זמן שהנשמה נמצאת בעולם העליון, מתחת כסא הכבוד, היא שרויה בשיא ההנאה, הזוך וההתעלות שאליהם יכול האדם להגיע. בכל אותה עת דבוקה הנשמה האצילית בשכינה ובכסא כבודו יתברך, עד שלפתע שולח אותה הקב"ה לעולם הזה, כשהיא עטופה בגוף בשר ודם העתיד ללכת לעפר, רימה ותולעה, כמאמר הכתוב: "כִּי עָפָר אֶתָּה וְאֶל עָפָר תָּשׁוּב" (בראשית ג, יט).

האדם יורד מגן עדן, תמה ותוהה, מה הקב"ה מבקש ממנו לעשות בעולם התחתון והחומרי. אומר לו הקב"ה: אני רוצה שתעבוד אותי כעת בכוחות עצמך! אני רוצה לראות מה הינך מסוגל לעשות, כשאתה רחוק מהעולם העליון והמקודש, ומלוכש בגוף בשר גשמי!

נאמר בפסוק: "שִׁתָּה מִיָּם מְבוֹרָךְ וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ" (משלי ה, טו). לכאורה נראה כי ישנה כאן כפילות. יש להבין מהו החילוק בין שני הציורים שבהם נקט הכתוב.

הזוהר הקדוש (פרשת נח דף ס ע"ב) מבאר, כי - "בור לא אקרי אלא ריקניא דלא נביע. באר מיין דנבעין", כלומר, הבור הוא מאגר מים שניתן לשאוב ממנו רק את אשר הכניסו לתוכו, בשונה מהבאר, אשר היא כמעין נובע המפיק

כאשר שואלים אחד מאיתנו: "מה אתה?" הוא משיב תכף: "אני בן אדם!" אבל האמת היא שהקב"ה הוא שעשה אותנו בני אדם. לכן כאשר

הנמצאת בעולם העליון, דומה לבת בוגרת היושבת בבית אביה, ואוכלת לחם חסד, בשעה שהיא כבר אמורה להינשא, לפרנס את עצמה ולגור בבית משלה. לחם זה מכונה "נהמא דכיסופא", כלומר "לחם של בושה", מחמת שהוא ניתן בחסד ולא בזכות, ומסב למקבלו בושה גדולה, כמו שאמרו חז"ל (ירושלמי ערלה א, א): "דאכיל מן חבריה בהית מסתכל ביה" - האוכל משולחנו של חברו מתבייש להסתכל בפניו כי אוכל ממנו בחינם.

לכן נזקקת הנשמה לרדת מהעולם העליון, כדי שתוכל לעבוד את ה' ולהשיג מדרגות קדושה בכוחות עצמה. ואז תפחת קמעא הבושה, כי מעתה שכרה ינתן לה בעבור עמלה ויגיעתה.

משום כך מכנים רבותינו את האדם ההוגה בתורה בשם "תלמיד חכם", כי אפילו אם הוא גאון ובקי מופלג, עליו להיות כל חייו בגדר של תלמיד, להמשיך ללמוד וללמד, ולהיות כמעייין המתגבר המפיץ מים בלי סוף.

מים רבים בכוחות עצמו. לבור אין כוח ועצמאות משלו, וכל כוחו מגיע מהמים שהצטברו בתוכו, לעומת זאת לבאר יש כוח נביעה עצמאי, והמים זורמים ומפכים בה בלי גבול ומידה.

כאשר יורדת הנשמה לעולם משמי מרומים, היא באה מבחינת "בור", כי כל הקדושה שהיתה בה עד עתה, ניתנה לה בחסד על ידי הקב"ה בעולם העליון. אבל כאשר הנשמה יורדת ומגיעה לעולם הזה, היא מקבלת את הכוח המופלא של "באר", ומעתה היא יכולה להפיק מעצמה מהות חדשה. זאת על ידי שהאדם עובד את ה' בכוחות עצמו, מעמיק, חוקר ושוקד על תלמודו ותפילתו, וזוכה להגיע למדרגת "באר", הנובעת בכוחות עצמה בלי סוף. לשם כך ירדה הנשמה לעולם, כדי להשיג את מה שלא יכלה לקנות תחת כסא הכבוד, ולהפיק קדושה ורוחניות בכוחות עצמה כמעין נובע ובבחינת "וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ".

רבי חיים ויטאל מבאר, כי הנשמה

לשמוע באמת - מהו רצון ה'

נפטר כחמישים שנה קודם לכן. התרגשות גדולה מלאה אותו - אדם שזכה לשמוע את רבי עקיבא איגר עדין חי? הוא מוכרח לראות אותו!

קם ונסע לפוזנא, עיר מגוריו של רבי עקיבא איגר, כדי להגיע אל אותו קשיש. הוא הגיע אליו רועד ונרגש, כדי לשמוע משהו מהדר גאונו של רבי עקיבא איגר.

פנה ואמר לזקן: "כבודו היה בזמן רבי עקיבא איגר?".
"כן" - ענה הזקן.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ... וַיָּבֵא יִתְרוֹ (שמות יח, א-ה).

ראש ישיבת קמניץ, שר התורה רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל, היה גאון עולם. ספרו, "ברכת שמואל", נלמד בעיון גדול בעולם הישיבות. בבחורותי זכיתי ללמוד אצל תלמידו, הגאון רבי נחום לסמן זצ"ל, ולשמוע מפיו את הסברות הגאוניות והעוצמה האדירה שבתורתו. או אז, טעמתי והבנתי קצת מי היה הגאון רבי ברוך בער.

בצעירותו נודע לרבי ברוך בער על אדם מסוים שזכה לשמוע את מאור הגולה רבי עקיבא איגר זצ"ל, אשר

באחד בחדר משמיעין על השקלים (שקלים א, ב)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למחצית השקל למוסדות אור החיים

לפרטים: 02-5000455

מוחלט, ועשה ללא עוררין את מה שהבין שעליו לעשות.

התכופות מעין זו לפני רצון ה', הביאה אנשים לדרגות עצומות של קבלת דין שמים באהבה וללא עוררין. בירושלים חי גאון חסיד בשם הרב ישראל בנימין גלוברמן זצ"ל, שהיה מקושר לרבי ישראל מסטולין זצ"ל, המכונה "הינוקא", קודש הקודשים שזכה לרוח הקודש.

לעת זקנותו של הרב גלוברמן, התגלתה מחלה ברגלו. הרופאים חיששו שהמחלה תתפשט ותזיק לכל הגוף כולו, והחליטו כי יש לכרות את הרגל.

גזרה קשה, אבל אין בררה. כדי שיוכל להמשיך לחיות, ולהמשיך ללמוד, להתפלל ולקיים מצוות, מוכרחים לעשות זאת.

קיבל עליו הרב את הדין, והוכנס לחדר ניתוח.

בני משפחתו עמדו והמתינו לו בחוץ,

- "כבודו שמע דבר מה מפיו?"

"אכן" - נזכר האיש - "שמעתי כמה וכמה פעמים דברים שאמר, אך איני זוכר אותם".

יצא משם רבי ברוך בער ואמר בעצב: "מי שיכול לומר בצורה אדישה כל כך ששמע את רבי עקיבא איגר, סימן שלא שמע אותו... מי ששמע באמת את רבי עקיבא איגר, היה מצליח לגרום לי להתעלף כשהיה מעביר לי את דבריו".

אדם שאינו שומע ואינו מפנים, אדם שאינו זו בעקבות הדברים ששמע - הריהו כמי שאינו שומע כלל!

יתרו היה היחיד ששמע וזו - ולפיכך רק הוא נקרא "שומע"!

שמעו - ותחי נפשכם!

יתרו הבין מה רוצה הקב"ה לומר בניסים המופלאים שעשה לעם ישראל. הוא הבין שרצון הבורא הוא שיזוז ויצטרף לעם ישראל, ומיד קם והצטרף אליהם!

הוא כופף עצמו לפני רצון ה' באופן

נכון, בספרי הרפואה שלהם לא כתוב שצריך לכרות את הרגל, אבל בספרי

הקב"ה כתוב כך!

כך בדיוק היה צריך להיות!

פלא פלאים!

עוצמה של אמונה ושל קבלת דין שמים באהבה!

לעמוד מול הרגל הכרותה ולומר - זה רצון הבורא יתברך!

הרב מבריסק זצ"ל היה רגיל לומר: בני אדם אומרים, היה צריך לעשות כך וכך, והרופא טעה. ואינם יודעים כי טעות של רופא, גם היא רצון הבורא... וכשהקב"ה גזר שיהיה כך, אין להרהר אחריו.

לפני מעשה צריך האדם לדאוג שיהיה רופא טוב, ולחקור אחר דרך הריפוי הטובה ביותר, אבל אחר כך - כל מה שקורה בפועל הוא רצון הבורא יתברך, ואין להרהר ולערער אחריו. מי שחושב שיכול היה להיות אחרת, מגיע לספק אפיקורסות ולספק כפירה.

כשיתרו הבין שרצון הבורא יתברך

ובחדר הניתוחים התקבץ צוות רפואי לערוך את הניתוח.

לקראת סיום הניתוח יצא אחד הרופאים ומבוכה גדולה על פניו. הוא ניגש לבני המשפחה, ואמר: "כרתנו את הרגל, אבל במהלך הניתוח גילינו שטעינו. על פי חוקי הרפואה לא היה צורך לכרות את הרגל! ניתן היה להתמודד עם המחלה באופן אחר!".

הצער היה גדול. סתם כורתים רגל? איך לא בדקו הרופאים יותר? איך לא מתביישים הרופאים להודות בפה מלא - טעינו... האם הם מודעים למה שעשו לחולה בגלל טעות כזו?

כשהתעורר הרב והתאושש מן הניתוח, פלט אחד מבני המשפחה את מה שאמר אחד הרופאים.

שמע הרב ומיד הניח את ידיו על אוזניו ואמר: "האוזניים הללו שמעו, שמה שה' יתברך עושה זה בדיוק מה שצריך להיות, ואתם אומרים לי דברים בשם הרופאים?!... הלא אפיקורסות היא לחשוב אחרת! הכריתה הזו היא בדיוק מה שהיה צריך לקרות!..."

אחר. שהרי כאשר שמעו על בואו, יצא משה לקראתו, וכיון שיצא משה, יצא אהרון. אחריהם יצאו הזקנים, ובעקבותיהם יצאו כל ישראל, שהרי מי רואה את כל אלו יוצאים ואינו יוצא. כך התקבל יתרו - ששמע את קול ה' וכפף את עצמו לרצונו - בכבוד מלכים בכואו למדבר.

שהוא יזוז ממקומו ויצטרף לעם ישראל, הוא קיבל על עצמו את רצון ה', ללא פקפוקים וללא קושיות. הוא הבין שאם ישאר בין הגויים, הוא עלול להישאר כופר כמותם.

בזכות הקבלה המוחלטת של רצון שמים, וההליכה המיידית אחריו, זכה למעמד כביר בעולם שלא זכה לו אדם

בשורה טובה לחתנים!

שטר כתובה

מה'דור רמ'!

בימים אלו יצא לאור בס"ד שטר כתובה מהודר
שע"י מוסדות "אור החיים"

למעוניינים לרכוש ופרטים נוספים:

02-5000455

יראת שמים במינון הנכון

'שויתי ה' לנגדי תמיד הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלוקים, ואם אני לא מקיים את מצוות 'שויתי ה' לנגדי תמיד', איזה ערך יש ללימוד שלי?!".
 "יהיה בסדר, בני!" עודד אותו האדמו"ר, "אט אט תתקדם בעבודת ה', ובסוף תזכה גם לכך!".

לאחר כמה ימים, הביט האדמו"ר בבנו ושוב ראהו מייבב בדמעות. "מה אתה רוצה? למה אתה בוכה?!"
 התעניין שוב.

"אני רוצה להרגיש את ה' כנגדי ממש!".

"לא, זה עדיין לא בשבילך!" פסק האדמו"ר.

"אבל אבא", התעקש הבן, "אני שואף לזכות לכך, בכל ליבי אני עורג להתרומם למעלה הזו..."

"אתה יודע מה, אם אתה כל כך רוצה - ניחא, יהא כך. מחר בבוקר תפקח

היה פעם אדמו"ר קדוש, שהיה לו בן צדיק כמותו. הגמרא (ברכות מה ע"א) אומרת: "בוצין בוצין מקטפיה ידיע", כלומר שמשעה שהפרי חונט, כבר נתן לראות מה יעלה בסופו. ואכן, כבר מצעירותו ניכר בבנו של אותו צדיק שעדיו לגדולות, וברבות הימים אף עתיד היה להיעשות אדמו"ר קדוש כאביו.

כשהגיע לגיל מצוות, החל הבחור ללמוד את השולחן ערוך. והנה, ביום מן הימים, ראהו אביו כשהוא יושב וממרר בכי.

"בני", שאל האדמו"ר בדאגה, "מדוע הנך בוכה?"

"אבא", התייפח הנער, "מה שווה לי הכל, כאשר אפילו את הסעיף הראשון שבשולחן ערוך לא עולה בידי לקיים? איזה ערך יש לי?!".

"איזו הלכה אינך מקיים?" תמה האדמו"ר, והבן השיב: "הרמ"א אומר:

יְרֵאֲנִי הָאָדָם וְחָי" (שמות לג, ט). אתה רוצה לחיות במצב של "שויתי ה' לנגדי תמיד"? אתן לך זאת, אבל לא תוכל לחיות כך רגע אחד!

חסד עשה עמנו הקב"ה בכך שהסתיר את מציאותו בטבע, כי האדם אינו מסוגל לעמוד לפניו. אך ישנם חסרי דעה האומרים: "יש ה'?! אני רוצה לראות אותו!"...

שוטה שכמוך! אם תראה את קצה קצהו של הקב"ה - לא תוכל לחיות עוד רגע אחד! הרי אפילו השמש שהיא רק אחת ממשמשיו של הקב"ה איננו מסוגלים להביט, וכל שכן הקב"ה בכבודו ובעצמו. אפילו משה רבנו, אבי הנביאים, לא יכול היה להביט במראה השכינה, כפי שאמר הכתוב: "וַיִּסְתֵּר מִלְּפָנָיו פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהַבִּיט אֶל הָאֱלֹהִים" (שמות ג, ו). גם משה רבנו, עם כל גדולתו ונשמתו השקולה כנגד שישים ריבוא ישראל, הסתיר את פניו, מחמת שלא יכול היה לעמוד כנגד הקב"ה. לכן אמר ה' יתברך למשה: "וְהָיָה בְּעֵבֶר פְּבַדִּי

את עיניך, תאמר 'מודה אני' ותכף תתחיל לחוש את מציאות הבורא!".

למחרת בבוקר, פקח הבן את עיניו, קרא 'מודה אני', ותכף פרץ בזעקה גדולה ומרה: "אבא, אמא! אני לא יכול, אוי וי, אני לא יכול לסבול את זה!".

הרבנית נחרדה ומיהרה לקרוא לבעלה מבית הכנסת. "בוא מיד, בוא ותראה מה קורה לבן שלנו!".

"אבא, אני לא יכול עוד!" קרא הבן ממקום מחבואו, "אני לא מסוגל לעמד בכך!".

"מה קרה", תמה האב, "הרי רק אתמול צעקת ובכית כי אתה רוצה להגיע למדרגת 'שויתי ה' לנגדי תמיד' (תהילים טז, ח), מדוע שנית לפתע את דעתך?!".

אולם הבן לא היה מסוגל לענות, ורק המשיך להתחנן לפני אביו ליטול ממנו את המדרגה העצומה שטרם היה ראוי לה.

הקב"ה אומר למשה רבנו: "כִּי לֹא

במינון המדויק, כי דומה הוא לפלפל חריף, שכאשר שמים קמצוץ ממנו בתבשיל הוא משביח את המאכל, אבל אם שופכים ממנו בלא חשבון ומידה, אי אפשר לאכול את המאכל מרוב חריפותו.

זהו שאמר הקב"ה למשה רבנו: "אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל", אמור לבני ישראל בדיוק את הדברים האלה ואל תוסיף להם את כל מורא השמים שיש בליבך, כי על ידי כך הם עלולים לעבוד אותי, חלילה, רק מיראה ולא מאהבה, ובזאת אינני חפץ!

וְשִׁמְתִּיךָ בְּנִקְנַת הַצּוּר וְשִׁפְתֵי כָפִי עָלֶיךָ עַד עֶבְרִי. וְהִסְרֹתִי אֶת כְּפִי וְרָאִיתָ אֶת אַחֲרֵי וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ" (שם לג כב-כג).

עם זאת, בתוך הלימוד, בתוך התפילה ועבודת ה', יש לחוש מעט ממדרגת "שויתי ה'", ולחשוב מעט על כך שהבורא יתברך משגיח בכל עת על ברואיו, כפי ששינונו במשנה באבות (ב), א: "דַּע מָה לְמַעְלָה מִמֶּךָ, עֵין רוֹזָא וְאַיִן שׁוֹמְעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסֶפֶר נִקְתָּבִין".

ברם, בתבלין של יראת שמים יש להשתמש בדיוק במידה הנכונה,

באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים א, ה)

בהתקרב חודש אדר וימי הפורים הבעל"ט
אנו פונים אליכם להירתם ולחזק את מפעל התורה של מוסדות אור החיים
בהרמת קרן התורה, בתרומתכם

זכר למהצית השקל למוסדות אור החיים

02-5000455 לפרטים:

האור לחיים

מאמרים ושיתות
מ"ן ראש חשיב
במ"ן הרב ראובן אלבו שלישי"א

ישנו ביקוש גובר
לקבל את החוברות
בבתי כנסיות מדוברים ברחבי הארץ
זו ההזדמנות שלכם
לזכות בהפצת תורה!

ניתן להיות שותפים
בהצטרפות להוראת קבע
או בתרומה באמצעות כרטיס אשראי
לפרטים נוספים:

058-321-3565 | 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

נא לציין "עבוד חוברת האור לחיים"

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455

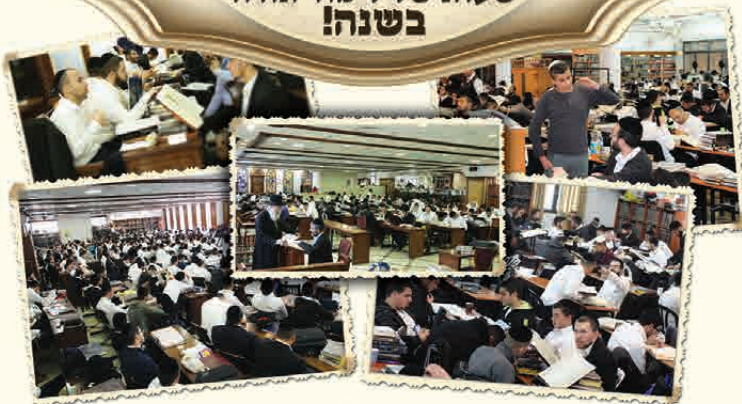
orhachaim4@gmail.com

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמה סוליקה

לרפואת: רמי בן חיה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ורחאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התינוקת נטע בת ג'וזנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל,
מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,
לאה בת פנינה ז"ל, מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,
יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.